

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2011/2012

Bakalářská diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studentky: Petra Buzková

Název práce: *Introspekce*

Posudek:

Během bakalářského volila Petra Buzková jako motiv své práce nejčastěji portrét. I když obličej a těla na jejích plátnech často patřily někomu jinému, bylo zjevné, že svou prací ohledává především sebe samu a téměř vždy se tak dalo mluvit o autoportrétu. Toto zaměření dovnitř, práce s obrazem jako zvláštním zrcadlem, v němž se odraz neobjeví najednou, ale pomalu se rodí z barevných vrstev postupně kladených na plátno, se stalo východiskem také pro její bakalářskou práci.

Introspekci označujeme proces nahlížení do vlastního nitra za účelem sebepoznání. Podmínkou introspekce je zastavení, přerušení uspěchaného toku každodennosti. Je to proces, který tak či onak podstupuje většina z nás, nejčastěji má ale charakter prchavého proudu vědomí, po kterém nezůstanou žádné hmatatelné stopy. Umělecká tvorba je tradičně cestou, jak tento hluboce niterný akt sebezpytování a sebepoznávání zaznamenat a tím jej posunout z hluboce soukromé, intimní polohy, do roviny intersubjektivního sdělení. Klíčovým aspektem introspektivně laděné umělecké tvorby je fakt, že neslouží pouze jako pasivní záznam již hotového poznání, nýbrž jako vlastní metoda, jíž je (sebe)poznání dosahováno.

Pokud jde o sdělnost takového poznání, na straně diváka je důležitým předpokladem schopnost vcítění, umožňující jakousi duchovní rekonstrukci významů, které jsou díle vloženy. Já se na tomto místě touto cestou nechci vydávat, čili nebudu se pouštět do podrobnějších interpretací. Chtěl bych se namísto toho zastavit u momentu zaujetí určitou kvalitou, které musí podobnému delikátnímu a vzácnému módu diváckého prožitku předcházet. Jestliže jsem výše uváděl, že se introspekce neobejde bez vědomého zastavení, totéž platí pro skutečně intenzivní divácký prožitek, který nekončí pouhou registrací setkání s dílem, ale jeho skutečným prožitím. Dostávám se tedy k otázce malířské formy na úrovni jednotlivých prací a autorské strategie, s níž je volen větší soubor prací reprezentujících jedno téma.

Petra Buzková představuje soubor sestavený z několika dílčích celků. Dva z nich – malby s motivy těla a krajiny – setrvávají po formální stránce u toho, co Petra rozvíjela většinu svého studia na FaVU. Tělo i krajina slouží jako jakési projekční plochy – v obrazech s krajinnými motivy je simultánnost procesů reflexe a projekce dotažena do velmi explicitní, ale významovému čtení stále dosti otevřené formy obrazové montáže. V uvedených dílčích souborech Petra uplatňuje práci s barvou, svou největší přednost, a podporuje ji i smělym komponováním obrazů a vhodnou volbou formátů. Méně nápadné, ale neméně zajímavé jsou obrazy, jimiž se Petra odchyluje od své dosavadní práce. Malby s tlumenou barevností, někdy pojednané jen v „nebarevné“ škále šedí, nesou slova odkazující k vlastnímu tématu bakalářské práce – duchovnímu hledání. I při silné redukci výrazových prostředků jsou to plátna těžko přehlédnutelná. Právě u nich bude asi nejvíce záležet na tom, jakým způsobem

budou při finální prezentaci nainstalována a jak se podaří navázat kontakt mezi nimi a barevně i formátově dominantními obrazy z prvních dvou výše zmíněných celků.

Petřin bakalářský soubor zahrnuje triádu poloh introspekce jako trojici obrazových strategií. U autoportrétu je zvolena forma zrcadlení, u krajiny forma projekce, u textových obrazů forma abstrakce/konceptualizace. I když ponechám stranou to, k jakému poznání mohly Petru měsíce strávené introspekci dovést, jako divák jsem spokojen. Namísto explicitního výčtu soukromých radostí a bolestí, jehož bychom se mohli u podobného tématu obávat, se nám dostává vyspělého uměleckého řešení, v němž jsou nároky, jež autorka na obraz klade ve vztahu k sobě samé, uvedeny do souladu s potřebami náročnějšího diváka.

Návrh hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě a **navrhuji hodnocení B.**

Otázka k rozpravě: Setkání s textovými obrazy pro mě bylo v kontextu Tvé práce skutečně překvapivé. Mohla by ses vrátit k tomu, v jaké fázi práce na diplomovém souboru se potřeba odklonu od čistě vizuálního k textovému vyjádření objevila? Nemyslíš si, že by Tě mohla v důsledku práce s textem přivést k výraznější práci s instalací a dočasným upozaděním malby jako esteticky autonomního artefaktu?